

Memo

aan de leden van de gemeenteraad van Gouda

onderwerp Veeneilanden in de Gouwe

van College van BenW

datum 12 november 2014

Aanleiding:

Lenny Roelofs, fractievoorzitter SP en Corina Kerkmans, fractievoorzitter Partij voor de Dieren hebben op 2 oktober 2014 artikel 38 vragen gesteld naar aanleiding van het verschijnen van veeneilanden in de Goudse omgeving:

“In augustus van dit jaar zijn er opnieuw ‘veeneilanden’ gesignaleerd, ditmaal bij de Julianasluizen. Volgens berichtgeving zou de provincie Zuid Holland naar aanleiding hiervan onderzoek gaan doen. Dit is niet de eerste keer voor onze omgeving, in het verleden zijn bijvoorbeeld in de Gouwe al eerder veeneilanden losgekomen. En 30 september 2014 was er opnieuw melding van veeneilanden. Omdat het een verschijnsel betreft dat mogelijk gevolgen kan hebben voor de Goudse burger, flora en fauna, willen wij de wethouder de volgende vragen stellen:

1. Kunt u bevestigen of de provincie inderdaad het onderzoek al is gestart en kunt u de Raad informeren wat de onderzoeksopzet en -vragen zijn?
2. Heeft u afspraken met de Provincie wanneer het onderzoek gereed moet zijn en zorgt u ervoor dat de Raad dit tijdig zal ontvangen?
3. Is er gevaar voor destabilisatie van watergangen en dijken bij Gouda? Op welke gegevens is uw antwoord gebaseerd?
4. Wat zijn de mogelijke gevolgen voor mensen en voor de flora en fauna zowel in het water als in het gebied? Is er sprake van een gevaarlijke situatie?
5. Is er een verband met de bouw van Westergouwe en welke maatregelen moeten er genomen worden zolang dat verband nog niet duidelijk is?
6. Wie is verantwoordelijk en wie draagt eventuele kosten in het geval van schade aan dijken, omliggende gebieden of aan (water)flora en fauna? Wie herstelt de schade?
7. Wie is verantwoordelijk en draagt de kosten voor eventueel geconstateerde schade wanneer er een relatie zou blijken met de werken in Westergouwe?
8. Kunt u de Raad informeren zodra bekend is wat de kosten voor eventuele werkzaamheden zijn?”

Beantwoording:

Gemeente Gouda is noch vaarwegbeheerder noch dijkbeheerder en heeft daarom informatie ingewonnen bij de provincie Zuid Holland en het hoogheemraadschap van Rijnland.

Het opdrijven van veenbonken is een terugkerend verschijnsel. Bij het hoogheemraadschap van Rijnland is wel de indruk dat het verschijnsel zich eerst incidenteel voordeed maar de laatste 2 jaar frequenter optreedt. De provincie meldt dat het verschijnsel met name in augustus en september optreedt. Een verklaring is er niet.

De vaargeul van de Gouwe heeft een diepte van 4 m. De provincie weet dat de schepen tot een maximale diepgang beladen mogen worden en dat die ruim binnen de 4 m blijft, ook van de containerschepen die sinds enige tijd over de Gouwe varen.

Ad vraag 1. De provincie start zo spoedig mogelijk een onderzoek naar de oorzaak van de veeneilanden, de invloed op de omgeving (kades en waterbodembodem) en mogelijke maatregelen ter voorkoming van het

opbarsten van de waterbodem. Er wordt momenteel gewerkt aan de zogeheten uitvraag en de verwachting is dat deze in november 2014 wordt uitgezet. Eind september 2014 heeft de provincie opnieuw een uitpeiling van de waterbodem gemaakt. In het onderzoek komen de stabiliteit van de waterbodem, waterkeringen en de mogelijke oorzaak van het probleem aan bod. Als blijkt dat er zettingen optreden, is er mogelijk een langere periode dan circa een half jaar nodig aan metingen om goede uitspraken te kunnen doen.

Ad vraag 2. Mogelijk kunnen we over een half jaar de eerste resultaten ontvangen van het onderzoek; de provincie heeft toegezegd om de verantwoordelijke wethouder tussentijds te willen informeren.

Ad vraag 3. De Gouwe is deels gegraven (bochten eruit gehaald); het Gouwekanaal is volledig gegraven. Daarbij zijn delen van de oever met een damwand aangelegd; daardoor is er geen risico dat er veenbonken uit de dijk los komen. De dijken langs de Gouwe worden regelmatig geïnspecteerd; gebreken moeten zo bijtijds gesignaleerd worden.

Op basis van de uitpeilingen van de vaarwegbodem is er geen gevaar geconstateerd voor destabilisatie van de watergang en keringen. De 'putten' zitten minimaal 10 meter uit de kerende constructies. De putten laten een verdiepte bodem zien die 3 meter lager ligt dan de gewenste vaarwegbodem.

Ad vraag 4. Voor flora en fauna is er geen gevaarlijke situatie; maar er zijn ook geen bijzondere waarden in de Gouwe te verwachten behalve een eventuele ringslang. Aangezien deze dieren zwemmen maar zich ook op het droge kunnen verplaatsen, is er geen direct gevaar voor hen. Voor de mens kan er een gevaarlijke situatie ontstaan als deze met een plezierjacht op zo'n veeneiland zou botsen. Tot nog toe heeft deze situatie zich niet voorgedaan; blijkbaar heeft de schipper van een plezierjacht voldoende ruimte om een veeneiland te zien liggen en voldoende tijd om adequaat te kunnen reageren.

Ad vraag 5. Een verband met Westergouwe is niet aangetoond. Zoals in de beantwoording van vraag 1 is uiteengezet, is de oorzaak op dit moment niet bekend. Er worden geen maatregelen getroffen; zie ook het antwoord op vraag 3.

Ad vraag 6. De provincie is verantwoordelijk voor de waterbodem en de grondkering. Het hoogheemraadschap is verantwoordelijk voor de waterkering. Provincie en hoogheemraadschap maken nu beide kosten bij het optreden van een veeneiland. Rijnland beschermt het gemaal zodat veeneilanden niet daarheen drijven. De provincie ruimt de veeneilanden op zodat scheepvaart doorgang kan houden.

Ad vraag 7. Dit is gezien het antwoord op vraag 5 (nog) niet aan de orde. Als er een relatie blijkt te zijn dan zal de provincie trachten de kosten te verhalen op de projectontwikkelaar.

Ad vraag 8. Aangezien kosten van eventuele (herstel)werkzaamheden voor de provincie of het hoogheemraadschap zijn, zullen zij niet op de gemeentebegroting drukken. Wij zien dan geen noodzaak de gemeenteraad te informeren. Mocht dit anders worden, dan wordt de raad uiteraard wel geïnformeerd.

Aantal bestede uren ter beantwoording van de vragen:

- Intern 16 uur
- Extern 12 uur